

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO
Kabinet ministrice

Številka: 092-179/2010 - 3

Datum: 29. 7. 2010

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE
Urad za komuniciranje
gp.ukom@gov.si

Zadeva: povračilo za čas obveznega služenja vojaškega roka v JLA (predlog 839) - odgovor

Zveza: vaš dopis 092-137/2010/1 z dne 9.7.2010

Preko spletnega orodja *predlagam.vladi.si* je bil podan predlog, da se vsem, ki so 12, 15 ali več mesecev služili vojaški rok v nekdanji JLA, zagotovi ustrezno (finančno) povračilo. Predlagatelj tak predlog utemeljuje s tem, da je šlo za določeno vrsto prisilne mobilizacije, Republika Slovenija pa je po osamosvojitvi zagotavljala različne oblike povračil zaradi kršitev človekovih pravic v predhodnih obdobjih, z reformo pokojninske zakonodaje pa se želi odvzeti še časovne bonuse iz naslova služenja vojaškega roka. V zvezi s tem daje Ministrstvo za obrambo naslednji odgovor:

Obvezno služenje vojaškega roka v nekdanji SFRJ je temeljilo na VI. Poglavju Ustave SFRJ iz leta 1974, ki je med drugim določalo, da je obramba države nedotakljiva in neodtujljiva pravica in dolžnost državljanov (237. člen), vojaška dolžnost pa je splošna (241. člen). Smiselno enaka izhodišča so vsebovali tudi predhodni ustavni dokumenti nekdanje SFRJ. Služenje vojaške roka se je skladno z Zakonom o vojaški obveznosti izvajalo v nekdanji JLA, kot skupni oboroženi strukturi vseh republik in pokrajin nekdanje SFRJ.

Republika Slovenija je že v letu 1990 sprejela akte, s katerimi je omejila služenje vojaškega roka izven Republike Slovenije, takrat sicer še vedno v nekdanji JLA. V letu 1991 pa je vzpostavila pravni okvir za služenje vojaškega roka v takratni Teritorialni obrambi Republike Slovenije, kot obrambni sili Republike Slovenije. Prvi slovenski naborniki so tako s služenjem vojaškega roka v Teritorialni obrambi Republike Slovenije pričeli maja 1991 in sicer v Učnih centrih Pekre in Ig.

Obvezno služenje vojaškega roka se je nadaljevalo tudi po osamosvojitvi in sicer na podlagi 123. člena Ustave Republike Slovenije, ki določa, da je obramba države za državljane obvezna v mejah in na način, ki ga določa zakon. Obvezno služenje vojaškega roka se je izvajalo do leta 2003, ko je skladno s spremenjenim konceptom popolnjevanja Slovenske vojske (postopen prehod na poklicno vojsko), prišlo do opustitve izvajanja posameznih sestavin vojaške dolžnosti v miru (62.a člen Zakona o vojaški dolžnosti – Uradni list RS, št. 108/02 – uradno prečiščeno besedilo ter sklep Vlade Republike Slovenije z dne 11.9.2003). V tem okviru so se tako prenehali izvajati zdravniški in drugi pregledi ter psihološke preiskave nabornikov, nabor ter napotitve na služenje vojaškega roka oziroma opravljanje nadomestne civilne službe, obvezno služenje v rezervni sestavi vojske pa se lahko izvaja še

---

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

Telefon: 01 431 91 95, telefaks: 01 431 83 00, www.mors.si, e-pošta: glavna.pisarna@mors.si
Identifikacijska št. za DDV: (SI) 47978457, MŠ: 5268923, TRR: 01100-637019114

do 31.12.2010. Namesto omenjenih sestavin obveznega izvrševanja vojaške dolžnosti je bila državljanom dana možnost prostovoljnega služenja vojaškega roka ter pogodbenega (prostovoljnega) opravljanja vojaške službe v rezervni sestavi Slovenske vojske.

Splošna vojaška dolžnost oziroma v tem okviru obvezno služenje vojaškega roka samo po sebi ni v nasprotju z mednarodnimi akti o človekovih pravicah. Le-ti iz prepovedi prisilnega dela celo izrecno izvemajo kakršnekoli oblike izvrševanja vojaške službe. Takšno stališče je večkrat zavzelo tudi Evropsko sodišče za človekove pravice, ko je na primer odločalo o pravici do ugovora vesti vojaški dolžnosti. Naborniški sistem oziroma obvezno služenje vojaškega roka ima tako še kar nekaj držav članic Evropske unije, ki se niso odločile za izključno poklicnoopolnjevanje svojih oboroženih sil.

Upoštevajoč vse navedene okoliščine Ministrstvo za obrambo uvodoma navedenega predloga ne podpira, saj ocenjuje, da obveznega služenja vojaškega roka v prej omenjenih obdobjih ni mogoče šteti kot določene protipravne oblike prisile (prisilne mobilizacije, kot to navaja predlagatelj) oziroma poseganja v človekove pravice, zaradi česar bi bile osebe, ki so takšen vojaški rok odslužile, upravičene do določenega finančnega povračila - odškodnine. Prav tako bi morebitna določitev tovrstnega povračila samo za služenje vojaškega roka v nekdanji JLA, v neenakopraven položaj postavila tiste osebe, ki so obvezni vojaški rok odslužile v Teritorialni obrambi Republike Slovenije oziroma njeni naslednici Slovenski vojski. Določene pravice iz naslova obveznega služenja vojaške roka sicer določajo predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (dokup za izpolnitev pogojev in odmero pokojnine, dodana doba), kakšen bo njihov obseg v prihodnje, pa je stvar pokojninske reforme, ki je trenutno v javni obravnavi.

S spoštovanjem.

621-01

Mag. Mišo Bizjak
vodja kabineta
sekretar

Poslano:

- Naslovníku,
- Ministrstvu za pravosodje (v vednost),
- GŠ SV (v vednost),
- DOZ/UVZ (v vednost),
- UPKZ/PS (v vednost).

Vloženo:

- v zadevo.

Handwritten mark